

Пластовий досвід в умовах війни
або
частинка історії одного життя

Любомир Полюга

Жодну частину цієї праці не можна поширювати, використовувати та передруковувати без згоди автора. Присутня не нормативна лексика.

Вступ

Агой! Друже. Перед тобою знаходиться моя праця. Якщо ти думаєш прочитати в ній чіткі інструкції як діяти пластуна попавши на війну - то ти глибоко помиляєшся. Цього тобі не дасть жодна книга. Ця праця є розповіддю про те як пластовий досвід допоміг мені в армії.

Моє пластування почалося в 13 років завдяки моєму старшому брату – Даниїлу Полюзі. Який був завжди у моєму дитинстві прикладом для наслідування. Він був тим старшим братом, якого хочеться побажати кожному. Завжди, коли був малим пам'ятаю як він збирався на табори, чи йшов гуляти із залогою. Саме він притягнув мене на станицю та записав мене в гурток, це він запалив у мені іскру.

Від того моменту коли я почав пластувати я завжди мріяв про той момент коли мені настане 18 років і я зможу написати свою працю. На щастя і гадки не мав, що вона буде на таку тему.

Прийняття рішення піти на війну

Я збрешу якщо скажу, що пластове виховання підштовхнуло мене до такого рішення. Ні, скоріше це виховання моєї сім'ї та звичайно приклад мого дід.

Мій дід Любомир Полюга (так це не орфографічна помилка, саме на його честь, мабуть, назвали мене батьки) все своє життя воював та присвятив своє життя державі. Тій державі у якій він хотів бачити щасливими своїх нащадків – вільними.

Дідусь був охоронцем Романа Шухевича. Почав приймати участь у боротьбі ще юнаком. Його не зламало важке життя. Він вийшов із в'язниці та продовжував боротьбу до кінця своїх днів.

Він навчив нас, своїх онуків, любити свою батьківщину, передав відчуття справедливості та патріотично обов'язку.

Проте пластове оточення дало змогу зрозуміти, що я не один в своєму патріотичному переконнанні.

Фізична підготовка

Постійні виїзди, «Черемоші», комерції, змагання, прагнення показати якийсь результат, дало змогу тримати форму, і на війні не тримати автомат на віділому пузі.

Психологічна підготовка

Пласт дуже специфічне оточення для дитини, там я навчився, що спати на землі під відкритим небом це не страшно, це по пригодницькі цікаво. Витримати декілька денну зливу і не почати нити, щоб не зрушити стійкість друзів...

А тепер уявіть відсилають міського хлопця на війну...окопи, бліндажі, сира земля, дощі які не припиняються... Що перше його там зламає, як не умови?

Проте найбільше у подоланні цього важко шляху я завдячую своїй дружині. Котра повернула мене звідти живим. Чому? – спитаєте ви.

Страшно воювати із тим хто не має, що втрачати, не має мети, переконання у своїх вчинках, не має до кого повертатися. Ось як відповім я вам.

В даній праці я не описуватиму повністю всю свою службу та всі задачі поставлені перед мною. Оскільки я не маю на це права. Було багато папірчиків, які я мусів підписати про нерозголошення. Окрім того дуже важко згадувати про більшість моментів.

Розкажу лише про 4 етапи, які можу оповісти.

Початок

Почалося уся ця каша 16 лютого о 7.30 ранку. На диво тоді лютий місяць був теплим неначе нормальний кінець квітня. Я сидів на кухні та пив свою ранкову каву поруч свого батька. Я збирався їхати у цех. Так на той момент я займався волонтерством – після революції гідності, коли почалася війна мене не брали в армію, коли я приходив проситися. Тоді коли був початок війни було дохера добровольців. Усі хотіли воювати та швидко закінчити війну. Тому мій старший брат по куреню Руслан Палажій, почав займатися виготовленням ремінно-плечевих систем, в народі «розгрузка», і я звісно приєднався. Та це взагалі інша історія.

Повернемося до ранку та моєї кави. Загавкав пес – це було дивно, бо дуже рано щоб хтось приходив. Я вийшов на вулицю та відкрив хвіртку і побачив жіночку котра тримала якийсь папірчик у руці.

- Доброго дня! Кого Вам потрібно? – запитався я.
- Полюга Любомир Ростиславович – це Ви?
- Так – відповів я.
- Вам повістка.
- Де розписатися?

І в цей момент я побачив ступор у її очах. Вона дивилася на мене та не розуміла про що це я.

- Дитино! моєму сину стільки ж скільки і тобі. І я б не хотіла, щоб він ішов туди.

У цей момент мене аж переклинило, бо не розумів як це – хтось має іти воювати, а хтось ні, і я хотів їй розказати якусь

морально-патріотичну херню. Але я зрозумів, що до неї не дійде і натомість просто запитав, підписуючись в повістці:

- А хто має йти?

Як виявилося це питання було риторичне. На яке відповіді я не отримав. Я забрав повістку та пішов у дім. На порозі стояв тато, який був переляканий.

Коли мій тато дізнався, що я ходив не одноразово у воєнкомат він розізлився і ми домовилися, що я піду на війну лиш коли отримаю повістку.

Мій тато людина честі з дуже строгим вихованням мого діда «упівця». Його вчили не виказувати своїх емоцій та тримати все в собі.

Я сів у машину і поїхав у цех. По дорозі набрав Рулю і сказав, що маю дещо сказати. Мабуть тоді він усе зрозумів.

Коли я приїхав він якраз ішов мені на зустріч від токаря, ходив точити якусь запчастину до швейної машини, я ще не встиг нічого сказати коли почув?

- Бляяя.... ти мене залишаєш самого.

- Так, ти догадався – відповів я.

Після цього я зайшов у цех та попрощався з людьми. Тоді був понеділок, а явитися мені було потрібно у середу. Тому я поїхав до дівчини.

У вівторок подзвонив до стернового та сказав, що збираю всіх на пиво, щоб побачитися.

Збиралися ми тоді у Меделіні – кафешка Святка Стеця. Чувака який активно займався волонтерством. Завжди приходив до нас із друзями у цех та помагав аж до ранку. Крім того збирав у себе в кафе кошти на різні потреби армії. Проте найбільше я поважаю його за те що він називав речі своїми іменами. Як каже Руля: «На гімно каже, що це гімно і смердить, а не пахне»

Тоді прийшла вся залога і всіх я радий був бачити. Пам'ятаю тоді Гума приніс мені шолом, він ще досі у мене в машині, я його так і ні разу не вдягав.

Пива попили ми крепко. Додому я попав о 3 ночі. В шостій став та пішов у воєнкомат. Відчував себе афігенно хреново. В голові ще бурих хміль.

Зайшов у приміщення спитав куди йти, мене послали до якогось капітана по роботі з офіцерами. Постукав у двері та зайшов. Він мене спитав чи хочу я служити? Я йому відповів – А нащо я тоді прийшов? Чи то можна вибирати хочеш не хочеш? На що він посміявся та показав рукою на двох хлопців, приблизно мого віку, та сказав чекати разом із ними.

Ми мали проходити медогляд. І першим етапом було – здати аналізи. Я в той момент подумав, що мабуть, якщо я попісяю у ту пластмасову баночку то вона розплавиться від тої кількості алкоголю у моєму організмі.

Після медогляду я прийшов та спитав скільки у мене ще є часу? На що почув ствердну відповідь: 5 днів можеш гуляти. Але завтра приходь на 6 оформити документи.

Я подзвонив до Данька і він приїхав з Рульою.

Оті два чувака це два моїх брати. Яких я люблю та поважаю. Вони двоє ліпили мене коли я ще був глупим хлопцем – підлітком. Яким я натомість забрав кусочок здоров'я. А у відповідь на отримані знання, я маю передати їх молодшому чорноморцю у двічі більше – лиш тоді збережеться нормальний ланцюжок поколінь.

Руля так само, як і Данько, дуже переживали за мене знаючи мій характер. Руля переконував, що потрібно аби я служив в морській піхоті де мене багато всього навчать і я не буду гарматним м'ясом. Або служити в 73 центрі спец призначення – це бойові плавці. Я ж був переконаний у тому, що хочу служити там де вийде. Я не хотів, щоб хтось робив мою службу медом чи десь відсиджуватися – я хотів у бойову частину. І я це отримав, але про це згодом.

Прийшовши наступного дня у воєнкомат я був свято переконаний, що маю декілька днів і за годинку буду вільний. Але не так сталося як

гадалося. «Капітанус» сказав, що я маю дві години, а потім їду в академію де почнеться моя подальша підготовка. Я трошки охренів, бо не мав жодних речей з собою. Я подзвонив до тата який був на прийомі і приймав хворих. Він зібрав речі та привіз їх мені.

У тата трусилися руки він сильно переживав у середині хоча ззовні він нічого не виказував. І в цей момент я зрозумів, що я вже дорослий і маю заспокоїти батька. Я усміхнувся і сказав, що все добре і я їду в «учебку» і, що взагалі не знати де служитиму і, що я офіцер і нігде не буду лізти де небезпечно. На що тато мені відповів – щоб я не розказував йому тої херні і він краще знає як я вихований.

Далі я сів у машину і поїхав у Академію Сухопутних Військ де і почалася моя служба.

«УЧЄБКА»

Мене привіз в академію на власному авто один з офіцерів воєнкомату. Провів через КПП та віддав мої документи іншому офіцеру. На прощання він сказав слова, що досі закарбовані у моїй голові: «Хлопче. Герой не той хто віддає своє життя за Батьківщину, а той хто повертається живий додому виконавши свій обов'язок і я не хочу приносити твоїм батькам сумну звістку про твою смерть. Тому вертайся живим, бо попереду у вас – молодих багато роботи тут».

Після цього мене повели отримувати різні речі та документи. Одним словом не цікава – рутина.

Я зайшов у казарму де показали мені моє «койкомісце». Поруч себе я зустрів інших офіцерів. Зокрема тих, що я пригадую досі, бо зідзвонюємося досі. Це був Андрій який згодом служив у гаубічній артилерії, та Олега – що згодом служив у реактивній артилерії.

Ми говорили про все та ні про що вбивали час до наступного вечора. Нас мали відвезти на полігон і там нас мали розподілити по родах військ. Тому всі нервувалися та старалися цього не виказувати.

Ввечері приїхав навідати мене Данько з своєю донькою Мелаською.

Наступного вечора я був в електричці і чухав на Яворівський полігон. Приїхавши в частину на полігон, посеред ночі, нас

розподіляли по родам військ та відповідно казармах де базувалися ті чи інші роди військ. Мене в піхоту.

В мою казарму вів мене якийсь сержант («високоморальний та високоінтелектуальний») лускаючи насіння по дорозі. Він був одним із тих хто підписав контракт ще до війни і відчував себе у своїй зоні комфорту у цьому болоті під назвою 183 навчальний центр.

Коли я заходив у свою казарму побачив двох ВСПшників які тягнули за собою якогось обісцяного та обриганого «охфіцера», який я підозрюю, так як і я проходив підготовку та навчання перед війною, щоб захищати свою неньку Україну. Він був просто в комі від кількості алкоголю, що він випив. Коли його тягнули, він пробував щось бурчати і на кожне слово він отримував черговий допінг у вигляді чарівної піздюліни в голову.

Проходячи повз цієї картини я наївний, молодий та зелений чувак зрозумів, що не все так красиво. Не так як розказував мій дід про молодих хлопців які ішли в бій не задумуючись, це не упівці які на вечір читали та обговорювали твори, поезію чи політичну ситуацію. Це не так як в книжках, де є герої котрі знищують поганих. Це армія та війна. На яку призивають всіх тих, що має відношення до ЗСУ. І тут в більшості зібрані всі «слівкі общества» які колись служили, а зараз хтось інженер, хтось двірник, хтось бізнесмен, а хтось «кончений аватар», якого відправлять в зону бойових дій і через якого хтось загине, або просто його командир буде мати з ним гемор, бо не знатиме куди його подіти. Це та інше я зрозумів вже згодом, ставши командиром.

В казармі мені показали моє ліжко. Біля нього був мій сусід по ліжках. Його звали Ігор. Він був старший чоловік віком поза 40 років, бувалий офіцер. Він поглянув мені у вічі та спитав як мене звати. Після того як я назвався він хвилинку помовчав, а потім сказав:

- Ти дуже молодий і мені боляче дивитися на таких молодих хлопців яких призивають на вірну смерть. Мій син трішки молодший

від тебе і я пішов сюди, щоб він не пішов. Я буду тобі помагати та піклуватися про тебе поки ми тут і навчу тебе всього що знаю.

Так я завів собі хорошого друга. Який багато всього мене навчив.

Але життя складна штука. На другому тижні мого перебування в АТО я дізнався про нього. Коли його колона заходила в Гранітне по дорозі життя вони потрапили під обстріл градами. Ігор загинув на місці та миттєво. На другому тижні своєї служби...

А далі був відбій та ніч. У ту ніч в моїй голові роїлося думками як у вулику. Я думав про все на світі. Думав про дівчину, про дім, батьків, що буде далі. І чим довше я про це думав тим більше мене охоплював страх. Вже потім я зрозумів: що страх у чоловіка утворюється від незнання того чи іншого. І щоб заспокоїтися потрібно просто проаналізувати все. І розбити на пункти: на що ти можеш вплинути, а на що ні.

А в даний момент я пробував заснути. Хоча це було важко. Я лежав на брудному та смердючому ліжку в казармі де панувала постійна сирість та різноманітні інфекції. Бо всі хворіли тут по колу на різноманітні вірусняки. Але насправді це було найкраще місце на якому я спав, якщо порівнювати у подальшому всі місця де мені приходилося спати.

Наступні дні були для мене цікавим, бо я любив вчити та пізнавати щось нове. Ми мали постійні практичні та теоретичні заняття із залученням різних крутих інструкторів. По вихідних до мене приїздила Таня та Данько. Це було круте та тепле відчуття яке давало мені наснагу.

Надалі все ішло по колу. Заняття, обід, сон.

Про «слівкі опщества»

Пригадую одного вечора у нас було вечірнє шикування. Керівником нашої роти офіцерів був один лисий полковник. І в кінці шикування коли закінчилась перекличка він звертається до нас:

- Шановні офіцери. Ви усі тут із вищою освітою, щирі Українці. То поясніть мені наступне. Як блять можна срати не в унітаз а поза нього.

Всі мовчать та стримують сміх. Але палкан продовжує:

- Але це ще не все. Сьогодні солдат заводить мене у туалети та показує картину. І що ви думаєте?

Усі мовчать та уважно слухають. Палкан далі рубає:

- Я хочу спитати у вас: який це блять горний орел насрав на унітазний бачок зверху?

Усі ржуть та лягають від сміху.

За свою службу я багато такого побачив різного. Говорять: «Хто в армії служив той в цирку не сміється».

Після полігону ми повернулися до академії де на нас очікували дві «веселі» ночі. Це був той період коли ми пройшли навчання та були готові приступити до своїх посадових обов'язків. За 48 годин ми мали роз'їхатися по військових частинах куди нас розсиляли. Виглядало це так: день чи ніч – не має значення ми знаходимося у казармі, заходить офіцер та називає прізвище та номер частини куди ти повинен їхати. Ти встаєш збираєш манатки, ідеш у стройову службу по документи і виїжджаєш на місце служби. Мій вирок зачитали: 72 омбр 14омпб.

«Волноваха»

Наступного дня я сидів у потязі котрий їхав до Запоріжжя зі ще одним офіцером, якого важко назвати офіцером чи чоловіком. Мабуть єдине спільне, що його об'єднувало з чоловіком це був його пісюн, що висів між ногами. І ні, він не був конченим аватаром, він був гірше. Чому?- розповім трішки згодом.

Ми з Фелісеєвим мали добратися до Волновахи. Саме там базувався мій батальйон, точніше його штаб. У Запоріжжі мене зустрів стрийко та мій брат, мій брательнік відвіз нас до Волновахи.

Коли я приїхав до штабу батальйону була 11 година вечора. Штаб базувався на одній із закинутих залізничних станцій. Нас зустрів тодішній командир батальйону із неофіційним позивним – Граф. Рідкісний гандон. Найбільша його мета це було вкрати як найбільше. Та повісити на себе медалі за ніщо. На превелике щастя служити під його командуванням довелося не довго. Він зустрів нас зневажливо привітався і тут він не встиг договорити як Фелісеєв почав нити та розказувати як його болить спина, що він хоче десь у штабі служити.

Це настільки огидна хуйня, що в той момент мені хотілося ригати. Здоровий мужик котрий має дорослих дітей та нічого йому не бракує (бо коли він біг за пивом і перестрибував через паркан то було все ок) ние. Комбат заржав. Натомість сказав переночувати у штабі, а завтра зранку по нас приїдуть з позицій наші командири рот і заберуть нас в роту.

Наступного ранку до штабу з'їхалися всі командири рот на 5 – хвилинку. Мені показали мого командира. То був високий та міцний дядько. Він був мовчазним і нічого зайвого не говорив. Він повів мене отримувати зброю. Після цього я сів у пазік та поїхав разом із ним у розташування роти.

Рота мою стояла на околиці міста Валнаваха в маленькому селищі Карлівка. Задачею було утримання позиції та чергування на блок-пості. Принаймні так мені здалося на початку.

Рота жила у сирому підвалі де колись до війни вирощували гриби. Навіть у літку приходилося палити, щоб зігрітися та хоч трішки зменшити сирість.

Вперше кого я зустрів та подружився були два хлопці Капот – величезний чувак кулеметник та Льошик – сержант взводу, який згодом витягнув мене з під обстрілу, коли я був у відключці. Потім я познайомився із рештою хлопців. Всі вони чекали на демобілізацію до якої залишалося 1 місяць.

Мене поставили командиром взводу. Я швидко в'їхав у службу. Мені не складало проблемою командувати особовим складом. Оскільки пластовий досвід таборів давався в знаки. Окрім того моє життя завжди зводило мене зі старшими дядьками, які багато чого мене навчили. Я маю на увазі старших чорноморців. Головним завданням у такій ситуації це завоювати авторитет. Мені це вдалося легко. У житті нема чорного та білого- принаймні так мені казали старші чорноморці. А на війні є чорне та біле. Якщо ти людина – гімно то до тебе так і ставитимуться.

На цьому періоді служби ми постійно тренувалися із залученням різноманітних інструкторів та готувалися до чогось, що нам не казали. І основне ми очікували на заміну особового складу. І паралельно із тим виїжджали на роботу.

Мій батальйон був у складі 72 бригади, кожен новий виїзд був із новими людьми з бригади. Це був цікавий досвід та багато нових знайомств.

Одним із таких виїздів був виїзд на Мар'їнку. Це був травень місяць. На вулиці було тепло, начебто весна вже прийшла. Просто погода тут завжди «впадає у крайнощі». Літом жарко дуже – температура до +35 піднімається, а взимку все навпаки – опускається до -30 градусів і дує сильний вітер, бо лісів тут нема.

Я отримав задачу від ротного про готовність до виходу групи. Сепарня штурмувала селище і успішно в нього зайшла. Наша задача була відбити заданий сектор села, зробити зачистку та повернутися на базу.

Приїхала беха ми стрибнули на неї та вирушили. Моя колона складалася із двох бех та одного бетера. Я сидів зверху за башнею. На підході зі східної сторони ми попали в ахуєнну засаду в зеленці. Моя машина ішла першою я тільки почув вистріл і в той момент був спалах. Це був вистріл з РПГ, який попав у мою машину. Я впав на землю мене зразу відтягнули, мені було важко прийти до тями я не розумів до кінця, що відбувається, поки Льошик мене не потрусив і спитав чи я живий.

- Всьо ок Льоха, тіки сука бронік згорів – сказав я
- Командір да ти фартовий – відповів льоха

Бронік мій дійсно згорів та випала бронепластина, за яку згодом із мене збриють 8 тисяч штрафу.

Після цього я опанував себе і доклав по радейці про піздец у відповідь почув, що нас обходять з тилу і база про це знає і що виїхала резервна група, і нам потрібно вести бій ще годину. Я

озирнувся навколо побачив, що беха горить але механ і наводчик що були у середині цілі. Це мене обрадувало.

У даній ситуації потрібно було приймати нестандартне рішення. Цю фразу мені завжди говорив мій старший брат в курені п. Румпель той котрий Руля. І тепер до мене дійшло. Я побачив що одна із моїх бех строчить з гармати по одному із секторів по підарах. В той момент по радейці вийшов на зв'язок мій ротний, який був на підході до нас із групою резерву. Я передав йому, що йду на прорив із північної сторони – якраз туди куди працювала мою беха.

- Браня 1 один пускай дим! – сказав я
- + - почув по каналу зв'язку
- Браня 1 і 3 спішуємося і штурмуєм на 3 годину.

Після цього дві моїх машини стали в бойовий порядок, піхота спішилась за ними і ми рушили під прикриттям диму на 3 годину на прорив...

Згодом там ми зустрілися із групою резерву. В результаті ми мали 2 важких 300-тих. Але всі лишилися живі.

Було ще багато всього цікавого але про це важко згадувати.

Згодом всі старі пішли додому. Мені прийшло нове поповнення. Нові не обстріляні хлопці. Яких потрібно було вчити. Ми знову тренувалися «денно і нічно» та готувалися до чогось нового. До того про що командування не хотіло розповідати.

На щастя командування помінялося. Комбатом став один із командирів рот – Кузнєц. Чоловік із потужним бойовим досвідом. Справедливий та мудрий командир.

Одного вечора прийшов ротний та сказав що за 3 доби ми маємо бути на Старогнатовці. Про неї я тільки чув від своїх солдат які вже пішли додому. Це там під Петровським наш бат попав у оточення де дуже велика частина людей загинула. Інша частина 2 доби виходила полями та посадками.

Коли я тільки приїхав у батальйон вперше, тоді в ночі, зайшовши у одну з кімнат я побачив старшого капітана який лежав на залізному ліжку і коли я зайшов він прокинувся відкрив пляшку горілки надпив і ліг знову спати. Коли я на це дивився це помітив інший офіцер, який заповнював мої документи і сказав:

- Він вийшов місяць тому з під Петровського, він так аж до дембеля буде чекати.

Це був капітан Каласін, принаймні так його кликали. З оточення, із цілого взводу, вийшов він один....

«Старогнатівка»

В кінці червня мій батальйон був переданий 3 батальйонно тактичній групі сектора Б, командиру Граніту як придана штурмова піхота для виконання задач на напрямку Старогнатівка.

Перед тим як ми мали зайти на Старогнатівку нам всім дали 10-ти денну відпустку, щоб ми могли відпочити та побачити рідних. Я їздив у відпустку, як офіцер, останнім, тому і приїхав найпізніше. Я привіз із собою багато розгрузок, щоб вдягнути весь свій взвод. Поки був у відпустці Руля трохи із мене познущався та постриг мене. Стрижка була специфічна – то був майже ірокез. Як Таня казала – що я схожий на дракончика. Так от до чого я : наступного ранку коли я прокинувся

і почав збиратися для виїзду на позиції, побачив що весь мій особовий склад з такою ж стрижкою. Це було круто.

Цього ранку почався найважчий період моєї служби...

Оборона на таких відрізках фронту ведеться так званими БТГ – це зведені групи військ, які можуть автономно та безперервно вести бій на заданому учаску фронту. Тобто: Граніт був командиром танкового батальйону у його БТГО бригада надала придані війська ствольної артилерії, реактивної арти, ровідгрупу, саперів, штурмову групу, піхоту, взвод забезпечення, звязківців...

О 4 ранку ми погрузилися групами по машинах і вирушили.

Ми як піхота мали зайняти оборону в полі на визначеному відрізку. Їхали ми довго полями та посадками. Довго очікуючи моментами у посадках поки пройде обстріл. І ось ваділа кричить: Бімба! Готовність 5 хвилин до висадки. Саме так мене і кликали. Цей позивний приклеївся до мене ще на майдані його придумав мені Чук (Марко Чуквінський п. Одісей) і коли я прийшов у батальйон сказав саме такий позивний. Ми мали вистрибнути протягом 30 секунд з речима, бо інакше даному транспортному засобу настав би кінець у зв'язку із попаданням снаряду. Підари знали що ми мали зайти на позиції. Вони називали нас батальйон «прізрак». Чому? – бо коли ми заходили на Докучаєвськ нас очікували в засаді і мали розхерячити в пух і праг але на той момент 50% техніки підвело і колона зупинилася, відповідно підари не дочекалися. Як тільки ми вистрибнули і заскочили в бліндаж почався обстріл, бив міномет та 3 нони. За 10 хв я почув по рації про 300-го з сусідньої позиції, він просто не встиг добігти до бліндажа як ми, осколок попав йому в шию прямо у артерію. Таблетка (машина швидкої яка забиравала 300-тих) не встигла доїхати і він стік кров'ю.

День та ніч були важкими, сепари били з арти цілу добу. Вони хотіли нас морально вбити. Граніт у відповідь відривався зі своєї арти. Одним словом поєдинок богів. А вже наступної ночі полізли орки під прикриттям арти, і з цього моменту почалася наша робота –

робота піхоти. Можна багато розказувати про кожен день, про обстріли які тривали цілодобова (за весь період був один день коли їхня арта не працювала – це коли ОБСЄ приїздило і то ті гандони злили наші позиції і підари стали класти ще точніше) про штурми піхоти, диверсійних груп, снайперів, наші вилазки та завдання, але я не хочу та не буду.

Жити в полі було важко. Харчів та води було обмаль. Машині було важко проскочити поміж обстрілами, та все ж вони це робили. Робота командира не лише відавати бойові накази але і влаштування побуту свого особового складу та піклуватися про нього. Тому тут мені допоміг весь мій пластовий досвід, а зокрема практичне пластування. Я постави задачу та розказав як зробити правильно сходи щоб вони не обвалювалися та ти не рахував їх кількість сракою коли падав дощ, як розводити багаття та як його маскувати щоб не було видно вогню та диму, як орієнтуватися на карті, як куховарити, зробити місце для вмивання (але ми майже взагалі не милися, бо води не завжди було достатньо щоб пити) як зробити місце для сну із того що дає тобі природа. Одним словом - все що знав те показав.

Одного вечора Граніт викликав мене до себе у бліндаж. Коли я прийшов то побачив там весь командний склад і ще якогось чувачка в крутій снарязі від якого пахло чистотою. Це пихатий чувак був із правого сектору. Потім він пішов і Граніт розказував для чого він нас зібрав. Ми мали завтра штурмувати висоту 209.5. Це була стратегічна та панівна висота, взявши яку можна контролювати дуже великий радіус території.

- Малий твій правий фланг. Масш три моїх танчики і одну беху. Піхота твоя та матимеш приданий взвод. – сказав він
- Яка піхота буде мені придана? – спитався я
- З 3-го бата і 6 чоловік «правасеків»
- А вони мені нахер?- спитав я
- Вони і мені нахуй не треба. Але це наказ вищого командування.
- Зрозуміло.

Ця операція була стратегічно важлива для держави. Її приїхав контролювати сам міністр оборони. Ну звісно не в окопи, він спостерігав все з Валнавахи.

Найважливіше для піхоти у наступі це танчик, а для танчика це піхота яка йде позаду нього і відсікає іншу піхоту від нього із переносними протитанковими засобами. Це і було саме основне на початку нашого штурму.

У 3:00 ночі ми всі стояли у посадці біля своєї техніки в сірій зоні та чекали команди початку. Такі моменти є найжахливіші та огидні у житті. Ти сидиш та нервуєшся, бо не знаєш що буде з тобою далі. В той момент я сидів на танчику та курих. Думав про дім, про Таню, думав про те що маю повернутися цілим та живим. І спостерігав що роблять інші. Хтось теж як і я нервово курих одну сигарету за іншою, Жора як завжди щось їв, він завжди хотів їсти хоча був дуже худий, на когось нападала срачка і він мінував посадку, Рибачок мугикав якусь пісеньку, Мамай – мій ПК-ашнік витирав пилюку з ленти набоїв. Чув як цвірінькають горобці. Останній підарський обстріл закінчився годину тому.

О 3:50 за планом я почув по рації команду Граніта:

- Лімон, лімон гатовність 1

Ми злізли з техніки та вистроїлися у бойовий порядок позаду. Мотори завелися. В посадці стояв суцільний рев. Правасекам я відвів один із танків який вони мали прикрити. Далі я почув свою улюблену команду для «богів війни», від якої я дістава мікрооргазми:

- 333 - це була команда про відкриття вогню для всієї батареї. До цього моменту я не знав скільки додалося і яких вогневих засобів на цю операцію.

Небо позаду запалало від величезної кількості вистрілів арти. Працювало 4 машини урагану, 5 геоцинтів, 4 нони, 2 пушки Д36, і батарея 120 мінометів – це все була наша арт підтримка. Далі Граніт

який був у своєму екіпажі танку, та вів центральний фланг віддав команду піхоті:

- Штурм!!! Пішли хлопці, пішли!!!!

Танчики рушили і ми за ними. Хитрість операції було в тому, що ми і йшли зі сторони сонця яке сходило і сліпило підарів та їх оптику. Ми вийшли в зону роботи «крупняка». Так називали великий калібр що працював на дальшу відстань ніж стрілецька зброя. Позитив його був у тому що він прошивав легку броню, а негатив, що на великій відстані важко вести прицільний вогонь, а оскільки вставало сонце то це було практично неможливо. І в цей момент поглянувши ліворуч на танк із приданими правасеками я бачу як вони перелякалися і відходять назад лишивши танчик голим. Я виходжу по рації на командира танку але канал зайнятий іншими переговорами тому недоступний. Я кажу двом своїм бійцям щоб бігли за мною до цього танчика. І як тіки ми вибігли до нього, прозвучало два вистріла птура, ворожої піхоти з сусідньої посадки, яку мали відсікати правасеки. Вистріли влучили у танк, я і досі чую крики екіпажу танка який горів у середині. Я нічого не зміг зробити. Танк горить 30 секунд...

Ми відбили висоту та зайняли її. Підари пробували її відбити протягом 3 діб безперервних штурмів. Але їм не вдалося. На цій операції бригада втратила багатьох.

На Старогнатівці ми пробули ще місяць. Потім нас вивели та кинули у полі біля озера. На два тижні відпочинку. Комбат сказав, що оголошує тиждень аватара – всі мали квасити та стирати пам'ять. В цей період у 3 моїх бійців з'їхав дах. Один застрелився, двох забрали в дурку. А я прийняв роту.

Після цих двох тижнів ми переїхали ближче до населеного пункту Новотроїцьке. На закинуті бази відпочинку. Базами їх було важко назвати там були подекуди стіни та куски даху. Зате там був закинутий заказник диких звірів Януковича в якому не відстрілювалася дичина протягом 3 років. Тому м'яса нам не бракувало. Базуючись тут ми постійно тренувалися, готувалися до

міських боїв з інструкторами які приїздили. Щоправда я не знав куди саме нас пошлють далі.

Але основною нашою задачею до якої ми готувалися – це взяти каскад териконів навпроти Докучаєва, та утримувати їх. Тому бій курантів на новий рік я зустрів на одному із взятих териконів в 27 градусний мороз.

«ГРАНІТНЕ»

Одного лютого ранку до мене прийшов комбат та сказав, щоб я збирався і їхав з ним. Ми їхали оглядати позиції Гранітного.

В Гранітному було дві дороги: дорога життя та дорога смерті. Саме селище було достатньо велике як для одного бата. Воно було на 70% оточене підарами. Між нами і ними була річка Кальміус, яка і

відділяла нас. Саме Гранітне називалося так, бо тут були величезні поклади мармуру та каменю. Він знаходився за 40 см під ґрунтом, тому зариватися тут було практично неможливо. Окрім того більшість території селища знаходилося в низовині, а територія сепарів на висоті. Тому сюди підари підбиралися на відстань 30 метрів. А їх штурмові та дрг групи часто заходили у селище де точилися запеклі бої.

Окрім цього у селі жили та працювали люди, місцеві жителі, які були налаштовані проти нас. Вони зливали інформацію про наше розташування та кількість військ. Ми постійно робили рейде, засади та зачистки.

Попередній комбат, батальйон якого тут стояв, займався контрабандою алкоголю та сигарет на ту сторону, і на цьому дуже не погано заробляв.

Тут було дуже багато роботи до котрої нас готували. Але основне це було те, що мій особовий склад був морально втомлений і хотів додому, а наказу Головнокомандувача ще не було хоч рік уже минув. Фішка в тому, що мою бригаду називають «чорною» чорною тому, що від самого початку війни її ніхто не міняв із зони ато.

Одного ранку я лежав у своєму підвалі та хандрив, бо задовбала та війна і хотілося додому. Як тут прозвучав дзвінок мого телефону. Я подивився на екран та побачив Олег Осадця (п. Корсар)

- Алло! – сказав я
- Агой Любко! Як ти? – прозвучало у відповідь.
- Та норм
- Я не крастиму твій час, бо знаю що у тебе його обмаль. Я хотів тебе запросити на другий рівень ЛШ як комендат.

У цей момент у мене був жахливий ступор. Бо я і так хотів уже додому. Я сказав Олегу, що ще не знаю коли повернуся і в якому стані. Але мені було дуже потрібно відчувати, що про мене пам'ятають та чекають.

14 березня вийшов указ президента про демобілізацію. А вже 16 квітня я сидів у поїзді додому і не розумів де я і що відбувається...

Післяслово

За той короткий період часу я зрозумів та встиг обдумати багато всього. І зрозумів, що всі знання які я отримав будучи в пласті, а зокрема в Чорноморцях, не пройшли даремно. Вони мені допомогли

пройти цей шлях. І я дякую всім тим хто вкладали у мене ці знання, що вони не полінувалися і зробили це.

Найбільше чого я хочу: це щоб закінчилась війна і ніколи більше не повторювалася. Бо тільки зараз маючи дитину я хоч трішки усвідомлюю, що пережили мої батьки відправляючи мене на війну. Що відчула мати яка старалася не показувати сліз прощаючись зі мною, чи телефонуючи мені і чуючи розриви та вистріли у телефоні.